

Szydłowiec, 24 maja 2019 r.

Or-I.0003.3.2019.DK

Pan
Marek Artur Koniarczyk
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Szydłowcu

Odpowiedzi na interpelacje złożone w dniu 10.05.2019 r.

TREŚĆ INTERPELACJI:

W związku z potrąceniami wynagrodzeń zasadniczych wraz z dodatkami pracownikom placówek oświatowych Gminy Szydłowiec, którzy strajkowali w okresie od 8- 27 kwietnia wnoszę o zwrot potrąconych dodatków nauczycieli tj. za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy oraz prawidłowego zweryfikowania również potrąceń pracowników niepedagogicznych ponieważ:

- Karta Nauczyciela nie reguluje w jaki sposób obliczać wynagrodzenie nauczycieli za okresy nieświadczenia pracy. W tym zakresie należy odnieść się do ogólnych przepisów prawa pracy, w tym stanowisku GIP z 6 stycznia 2010 r., a także rozporządzenia MPiPS z 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w kodeksie pracy, uwzględniając pewne odrębności dotyczące zasad rozliczania czasu pracy nauczycieli;
- Ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych stanowi wprost w art. 23 ust. 2, że w okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy pracownik **zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy**, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia. Okres przerwy w wykonywaniu pracy wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy. Możliwość korzystniejszego ukształtowania warunków pracy i płacy niż określone ustawą, jest fundamentalną zasadą obowiązującą w polskim prawie pracy;
- Potrącenie za strajk w ramach stosunku pracy pracownika samorządowego zgodnie z Ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych nie odsyła do żadnego aktu prawnego w zakresie ustalenia sposobu potrącenia wynagrodzenia za czas strajku. Wynagrodzenie pracowników samorządowych powinno być potrącanie wyłącznie za dni przystąpienia do strajku, ze składników wynagrodzenia bezpośrednio związanych z pracą, a nie ze składników związanych np. ze stażem pracy. **Zatem z tytułu udziału w strajku pracownik nie powinien tracić prawa do dodatku za wysługę lat, ponieważ jest on związany z okresem stażu pracy ogółem, a nie pracą jako taką. Wnoszę także o rozłożenie na cztery raty ww potrąceń aby złagodzić skutki finansowe pracownikom niepedagogicznym;**

- W regulaminie ustalonym przez Radę Miejską w Szydłowcu tj. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLIII/287/18 Rady Miejskiej w Szydłowcu z dnia 30 stycznia 2018 r. znajdują się postanowienia odnoszące się do zachowania prawa lub braku uprawnienia do dodatku za okres, za który nauczycielowi nie przysługuje wynagrodzenie. **Zatem kwestię tę należy rozstrzygnąć z uwzględnieniem przepisów ww regulaminu dotyczących wszystkich szydłowieckich gminnych placówek oświatowych. Regulamin ww przewiduje zachowania prawa do dodatków za dni, w których nauczyciel nie zachowuje prawa do wynagrodzenia zasadniczego oznacza to, że za każdy dzień strajku nauczyciel nie ma prawa do wynagrodzenia zasadniczego (zapisy ustaw wyższego rzędu), ale ma prawa do pozostałych dodatków (regulamin nie posiada zapisów odbierających uprawnienia do dodatków w przypadku podjęcia przez pracowników legalnego (strajku).**

Zatem za każdy dzień, w którym dany nauczyciel strajkował, należy potrącić mu tylko wynagrodzenie zasadnicze ewentualnie dodatek za warunki pracy.

Na marginesie zaistniałej sytuacji chciałbym wskazać, iż Powiat szydłowiecki jak i tysiące samorządów w Polsce stosowały interpretacje zgodne z obowiązującym prawem

w tym lokalnym nie odbierając dodatków za każdy dzień do wynagrodzeń zasadniczych. Obecna interpretacja prawna Gminy Szydłowiec jest dla mnie niezrozumiała w kontekście również składanych deklaracji popierających strajk pracowników oświaty przez większość przedstawicieli samorządu szydłowieckiego ...

Wierzę, że zostaną podjęte w maksymalnie szybkim tempie działania naprawcze i zostanie podpisane porozumienie postrajkowe zgodne z obowiązującą podstawą prawną (art. 9 par. 1 k.p. wynikające per analogiam z art. 9 i art. 14 u.r.s.z., a także mi. 59 ust. 2 Konstytucji RP, art. 4 Konwencji MOP nr 98 oraz art. 21 u.z.z.) dla zakończenia sporu zbiorowego na terenie gminy Szydłowiec.

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r.- Kodeks pracy (Dz. U. z 2018r., poz.917 ze zm.) - dalej k. p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Konsekwencją tego jest zasada, że za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Z kolei strajk polega na powstrzymaniu się od wykonywania pracy w celu rozwiązania sporu, co oznacza, że za ten okres pracownik nie może otrzymać wynagrodzenia jak za pracę wykonaną. Jednocześnie udział pracownika w strajku zorganizowanym zgodnie z przepisami ustawy nie stanowi naruszenia obowiązków pracowniczych i zachowuje on prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

Specyfiką wynagradzania pracowników pedagogicznych jest wypłata wynagrodzenia „z góry”. Wypłata ta polega na wypłaceniu wynagrodzenia przed świadczeniem pracy, pod warunkiem, że pracownik będzie świadczył pracę w okresie, za który otrzymał wynagrodzenie. Natomiast kwestię samego pojęcia wynagrodzenia nauczycieli reguluje

art. 30 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r.- Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018r.,poz.967 ze zm.), który wskazuje, że wynagrodzenie nauczycieli składa się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5 (dodatek tzw. wiejski). Wynika z tego, że dodatek wiejski nie jest składnikiem wynagrodzenia nauczycieli, nie ma więc podstaw do jego zmniejszenia za okres strajku. Strajkujący nauczyciel traci bowiem tylko wynagrodzenie.

Reasumując wynagrodzenie zasadnicze wraz z dodatkami do wynagrodzenia przysługuje tylko za pracę wykonaną, zgodnie z art. 80 k. p. Za czas nieprzepracowany w związku z udziałem w strajku pracownicy nie zachowują prawa do wynagrodzenia, co wprost wynika z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 174). W oparciu o art. 87 § 7 k. p. z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Potrącenie w późniejszym terminie wymaga pisemnej zgody pracownika (art. 91 § 1 k.p.).

Potrącenie wynagrodzenia za czas strajku dotyczy także pracowników niepedagogicznych biorących udział w strajku. W tym przypadku dodatek za wysługę lat też ulega zmniejszeniu, gdyż według § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018r., poz. 936 ze zm.) dodatek ten przysługuje pracownikowi samorządowemu za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie, oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik samorządowy otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego. Oznacza to, że dodatek stażowy nie przysługuje w czasie innych okresów niewykonywania pracy.

Analogicznie jak w przypadku nauczycieli art. 87 § 7 k. p. nakazuje dokonanie odliczenia w pełnej wysokości z najbliższej wypłaty i co do zasady pracodawca powinien dokonać odliczenia w całości, ponieważ w innym przypadku mógłby narazić się na zarzut naruszenia dyscypliny finansów publicznych z art.4 ust.1 pkt 2 w zw. z art.5 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U.z 2018r., poz. 1458 ze zm.), gdyż rozłożenie np. na raty nastąpiłoby sprzecznie z treścią art. 87 § 7 k. p. Ponadto rozłożenie na raty kwoty wynagrodzenia nienależnego za czas strajku mogłoby nastąpić wyłącznie na pisemny wniosek pracownika, który musiałby uzyskać akceptację pracodawcy.

Należy również wspomnieć, że w przypadku strajku nie obowiązują granice potrąceń bowiem trzeba odróżnić potrącenia dokonywane z wynagrodzenia od odliczenia nienależnie pobranych kwot wynagrodzenia. Kwota wolna od potrąceń dotyczy potrąceń dokonywanych z należnego pracownikowi wynagrodzenia, natomiast w przypadku udziału w strajku pracownik nie nabywa prawa do wynagrodzenia za ten czas. Pracodawca dokonuje więc odliczenia, a nie potrącenia.

TREŚĆ INTERPELACJI:

Wnoszę o udostępnienie informacji o całkowitej kwocie odliczenia wynagrodzeń strajkującym legalnie nauczycielom w miesiącu kwietniu br. oraz osobno kwocie potrąceń z samych dodatków nauczycieli do wynagrodzenia zasadniczego w rozbiciu na poszczególne: placówki oświatowe w Gminie Szydłowiec oraz przypadające na każdego strajkującego legalnie nauczyciela z zachowaniem ustawy RODO.

ODPOWIEDŹ:

Zespół Edukacji i Finansów Oświaty- dalej ZEiFO jest jednostką budżetową realizującą zadania w zakresie edukacji oraz obsługi ekonomiczno – administracyjnej i finansowo – księgowej placówek oświatowych, dla których Gmina Szydłowiec jest organem prowadzącym. Zakres tej obsługi nie obejmuje kompetencji kierowników obsługiwanych jednostek takich jak dysponowania środkami publicznymi, zaciągania zobowiązań w ramach planu finansowego jednostki, sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie, a także wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec zatrudnionych pracowników. Zarówno dla nauczycieli jak i pracowników administracyjno-obługowych pracodawcą jest dana placówka oświatowa, a jej dyrektor jest kierownikiem dla zatrudnionych nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. To dyrektor przekazuje jednostce obsługującej informacje niezbędne do naliczenia i wypłaty wynagrodzenia podległym mu pracownikom. Podanie przez ZEiFO do wiadomości osób trzecich kwoty potrąceń w rozbiciu na poszczególne placówki i przypadające na każdego strajkującego nauczyciela mogło by być uznane za działanie nieuprawnione. Dysponowanie informacjami dotyczącymi danych wrażliwych zatrudnionych w placówkach nauczycieli i pracowników administracyjno-obługowych nie należy bowiem do kompetencji ZEiFO. Zespół Edukacji i Finansów Oświaty realizował dyspozycję kierowników jednostek oświatowych odnośnie dokonania odliczeń za czas strajku zatrudnionym w ich jednostkach pracownikom na podstawie art 23 ust.2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 174). Każda z osób biorących udział w strajku otrzymała pasek wynagrodzeniowy z wysokością odliczenia za strajk. W razie jakichkolwiek wątpliwości czy pytań odnośnie składników odliczenia i ich wysokości może uzyskać indywidualnie w siedzibie Zespołu Edukacji i Finansów Oświaty w pionie finansowo – księgowym (płace).

Z poważaniem

Z up. Burmistrza
Sekretarz Gminy
(-) Dorota Kubiś